

VOORMALIG LANDBOUWTERREIN WORDT TOEVLUCHTSOORD VOOR DE KAMSALAMANDER

Edo van Uchelen

In Zuid-West Drenthe zijn momenteel vier kamsalamanderpopulaties aanwezig die min of meer geïsoleerd van elkaar voortbestaan: één rond Diever, één rond Havelte, één in de Vledderhof ten Noordwesten van Vledder en één in het Vledderveld ten Westen van Vledder. Sinds 1991 zijn er door natuurbeschermingsorganisaties en Landschapsbeheer Drenthe in deze gebieden verschillende poelen en dobben hersteld en aangelegd ten behoeve van de kamsalamander. Op het Vledderveld is helaas slechts één poel gerealiseerd, die niet door kamsalamanders wordt bewoont omdat hij in de schaduw ligt van een eikenboom en sterk verzuurd is door het invallend eikenblad. Veel terreinen in het Vledderveld zijn niet geschikt

voor de aanleg van poelen, het betreft veelal landbouwgebied met een te lage grondwaterstand, of de eigenaren verlenen geen medewerking. De enige poel op het Vledderveld die ooit een zeer goede voortplanting kende, is verland geraakt. De eigenaar verleende geen medewerking aan het onderhoudsplan van Landschapsbeheer Drenthe. In 2001 is deze poel zelfs dichtgegooid. Het toenmalige grasland is omgezet in bouwland. Alle huidige in het Vledderveld aanwezige wateren zijn te zuur voor een succesvolle voortplanting. In mijn telgebiedje op het Vledderveld is de heikikker dan ook vele malen algemener dan de kamsalamander. Momenteel worden kamsalamanders in het gebied voornamelijk aangetroffen in drainage-greppels. Hierin vindt ook voortplanting plaats. Helaas komen de larven niet elk jaar tot metamorfose omdat de greppels in de zomer vaak droogvallen. De greppels zijn dus ongeschikt voor een duurzaam voortbestaan van de populatie in het Vledderveld.

lobbyen

Toen ik vernam dat er in het Vledderveld een perceel bouwland te koop werd aangeboden, is de Werkgroep Ringslangen Westerveld, die zich inzet voor de lokale herpetofauna, in actie gekomen. Het betrof een laaggelegen terrein van ongeveer twee hectare dat als landbouwgebied in gebruik was. Het is omsloten door bos. Door het bos loopt een afwateringsgeul waarin kamsalamanders zich proberen voort te planten. Middels enkele lobbypraktijken bij Staatsbosbeheer (SBB), de Provincie Drenthe en LNV en bij Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), die de taak heeft gronden die worden aangeboden te verwerven t.b.v. terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties,

hebben enkele leden van de WRW het voor elkaar gekregen dat het perceel in bezit is gekomen van SBB. De beschermde status van de kamsalamander en de kansen die hier in dit gebied liggen voor deze soort was daarbij van doorslaggevend belang.

verbindingszone

De huidige natuurwaarden van het gebied zijn niet groot. De bossen en houtwallen bestaan uit aanplant van larix, grove den, fijnspar, eik en beuk. De ondergroei bestaat uit lijsterbes, berk en hulst. Om het terrein geschikt te maken voor de kamsalamander heeft de WRW een inrichtingsplan opgesteld. Het doel hiervan is de populatie

kamsalamanders in het Vledderveld op een duurzame wijze te behouden en te verstreken zodat op termijn ook uitwisseling mogelijk is met de andere populaties in Zuid-West Drenthe. Een snelle kolonisatie van het terrein door kamsalamanders

is reëel aangezien de dichtstbijzijnde door kamsalamanders bewoonde greppel op nog geen 400 meter afstand ligt. Het in te richten terrein sluit aan op de geplande ecologische verbindingszones van de Provincie Drenthe. Hierdoor moet het op termijn mogelijk zijn dat kamsalamanders van het Vledderveld verbinding maken met de populatie in de Vledderhof. Als neven doel kan gesteld worden dat ook de aanwezige ringslangen, hazelwormen en poelkikkers kunnen profiteren van het inrichtingsplan. Door aanplant en bosrandbeheer zullen ook de andere natuurwaarden (o.a. vlinders, kleine zoogdieren en vogels) en het landschapsbeeld verbeterd kunnen worden.

inrichtingsplan

Het inrichtingsplan voorziet voornamelijk in het aanleggen van geschikte voortplantingswateren, het omvormen van het landbouwperceel tot ruig grasland en het omvormen van het bosperceel (naaldhout) tot een wat natuurlijker geheel met dood hout en bosrandbeheer wat moet leiden tot mooie zoom- en mantelvegetaties. Verder zal de drainagegreppel moeten worden gedempt of afgesloten en zullen er hagen en houtwallen aangelegd worden. De vrijwilligers van de WRW hebben voor het onderhoud van het terrein reeds hun hulp aangeboden bij SBB.

drie poelen gegraven

In augustus zijn door Landschapsbeheer Drenthe inmiddels drie poelen gegraven en is de drainagegeul gedempt met de grond die vrijkwam uit de poelen. Deze winter zal de bosrand plaatselijk worden teruggezet.

